

Звернемося до досвіду Росії, який показує, що не можна обмежуватися регулюванням бібліотечних процесів тільки на загальнодержавному рівні. Нормативи і стандарти бібліотечного обслуговування населення розробляються й на адміністративно-територіальному рівні. Пріоритети розставлено таким чином, щоби фінансування з місцевого бюджету, насамперед, одержували бібліотеки, які працюють на реалізацію регіональних програм щодо створення й підтримки освітнього та інформаційного простору регіонів.

Наприклад, законодавчі збори Вологодської області затверджують мінімальні соціальні нормативи розміщення бібліотек, розмірів документного фонду, забезпеченості бібліотек приміщеннями для обслуговування населення.

Аналогічно цей процес здійснюється і в Республіці Татарстан, де соціальні стандарти використовуються як нормативна база для розрахунку бюджетної потреби територій, а також для оцінки фактичного використання бюджетів. Дуже важливо, що на базі соціальних стандартів у результаті моніторингу цін періодично розраховуються та коригуються норми фінансових витрат. Для розрахунку бюджетної потреби територій використовуються характеристики установ культури (бібліотек різних типів і форм власності). Соціальні стандарти на утримання бібліотек у цій республіці складаються з показників, кожний з яких обчислений за окремою методикою (заробітна плата персоналу, норматив щорічних надходжень обов'язкового набору документів для комплектування фондів, норми витрат на комунальні послуги, відрядні та службові роз'їзди, поточний і капітальний ремонт будівель, придбання устаткування й інвентарю і т. ін.).

Результатом зусиль професійного співтовариства Росії є розробка і прийняття «Модельного стандарту діяльності публічної бібліотеки» (2001), автори якого співвіднесли свої рекомендації й урахували основні підходи, представлені в «Керівництві ІФЛА/ЮНЕСКО з розвитку служби публічних бібліотек» (2001).

Стандарти ІФЛА не є обов'язковими для застосування, а мають рекомендаційний характер. На їхній основі розробляються національні стандарти публічних бібліотек, що враховують особливості та досвід окремих країн.

Нормативи діяльності бібліотек, наведені у вищезгаданому Керівництві, зокрема, включають:

- нормативи для книжкових фондів (з розрахунку 1,5-2,5 книги на душу населення), поповнення фонду з розрахунку на душу населення залежно від кількості жителів у населеному пункті;

- стандарти для електронного інформаційного устаткування, подані на прикладі Канади, Австралії, Великої Британії. Що стосується останньої, то там рекомендується розташовувати не менш, ніж 0,7 автоматизованого робочого місця на 1 000 жителів, у тому числі для онлайн-роботи з каталогами громадського користування;

- норми на чисельність персоналу, за винятком допоміжного, – одна повна ставка на 2 500 осіб і т. ін.

Дане Керівництво може служити орієнтиром при підготовці соціальних стандартів для бібліотек України на основі єдиної правової бази і загальних методичних традицій.

Запрошую шановних читачів до обговорення проблеми визначення тих бібліотечних послуг, які є соціально значущими і повинні гарантовано фінансуватися державою.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про відзначення державними нагородами України працівників Міжнародного інституту менеджменту (МІМ-Київ) (Витяг)

За вагомий особистий внесок у розвиток національної економічної освіти, плідну педагогічну діяльність, високий професіоналізм **ПОСТАНОВЛЯЮ:**

Нагородити медаллю „За працю і звитягу”

КОШЕМИР Любов Іванівну – завідувача бібліотеки

Президент України
В. ЮЩЕНКО

*м. Київ,
19 травня 2005 року
№ 825/2005
Уряд. кур'єр. – 2005.– 25 трав.*